

**D. D. Emanuelis Gonzalez Tellez, In Inclyta Salmanticensi
Academia Collegii Majoris Conchensis Alumni, &
antiquioris vespertinæ Sacrorum Canonum Cathedræ
proprietarii Interpretis; in Pinciano Sanctæ ...**

Additis Notis uberioribus ab Historia, & Chorographia

Complectens Librum Quartum

González Téllez, Emanuel

Francofurti Ad Moenum, 1690

Caput XXX. Idem Episcopo (a) Cenimanensi.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74533](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-74533)

emancipatus, de condit, infit. Nihil autem refert, quisnam præmium tale promittat, aut donet, vel leget, sive is sit pater viri, sive puellæ, sive quisalius; dummodo tamen ipsi non sint contrahentes; tunc enim talis promissio inter ipsos facta non valet, putâ: Si tibi nuplero, de-

cem dare spôndes, *L. si stipulatus fuero, §. 2. ff.* de verb. oblig. Hæc enim promissio, si donationis causa facta est, idcirco non valet, quia in tempus futuri matrimonii collata est, quo tempore interdicta est inter conjuges donatione.

CAPUT XXX.

Idem Episcopo (a) Cenomanensi.

IS qui fidem dedit M. mulieri super matrimonio contrahendo, carnali copulâ subsequutâ, et si in facie Ecclesiae ducat aliam, & agnoscat, ad primam redire tenetur: quia licet præsumptum primum matrimonium videatur; contra præsumptionem tamen hujusmodi non est probatio admittenda. Ex quo sequitur, quod nec verum, nec aliquod censetur matrimonium, quod de facto est postmodum subsequutum.

NOTÆ.

1. (a) **C**enomanensi.] De Metropoli Cenoman. Nonnulla adduci in cap. 54. de electione.

COMMENTARIUM.

2. **I**N hoc textu aperte Gregorius docet, sponsalia de futuro transire in matrimonium de præsenti per copulam subsequitam, quod etiam docetur in cap. veniens, 15. cap. consułtationi 28. hoc titul. cap. per tuas, cap. de illis, de condit, appos. explicant plures, quos refert Barbosa in perdoct. collect. ad hunc textum, quibus addendi sunt Basilii lib. 2. de matrim. cap. 12. per tot. P. Gregor. lib. 3. partit. titul. 21. cap. 5. Mancinus genial. cap. 237. Cujacius & Canisius hic: ex copula enim subsequuta Ecclesia præsumit consensum conjugalem potius quam fornicarium, benigna videlicet interpretatione, ut vietetur præsumptio peccati, argumento legis merito, ff. pro socio, l. Quintus Mutius, ff. de donat. inter, cap. 2. de reg. jur. Accedit quia sponsi consentientes in copulam, videntur prius consentire in matrimonium, tanquam necessarium præambulum ad copulam licitam, argumento capituli vidua, de Regul. junctis traditis à Pal-

cios Rubios in repetit. rubrice de donat. inter, §. 17. num. 3. & quia videtur copulam illam haberi virtute præcedentis obligationis sponsalium, arguento Glossæ finalis in l. quedam mulier, ff. de re vind. cum his quæ tradit Mascardus de probat. volum. 3. conclus. 1197. & 1215. num. 14. Amplexibus tamen, osculis, & similibus tactibus sponsalia non transirent in matrimonium, cap. 1. de matrim. contract. nec propter nisum ad copulam, cap. final. hoc titulo, ut explicant Basilius suprà, & Barbosa in præsentib[us] nec contrarium probat textus in cap. iuvenis 3. hoc titul. cuius veram interpretationem in ejus notis assignavit: nec contra hanc præsumptionem, cum copula subsequita est, admittitur ulla probatio, cum sit juris, & de jure, juxta tradita in cap. final. de præsumpt. Hodie tamen post Concil. Trident. sess. 24. de reform. matrimonii, cap. præsens decisio non procedit. Barbosa votu 71. per totum; nam cum ibi irritetur matrimonium, si contrahatur absque præfinta parochi, & testium; à fortiori videtur irritari omne matrimonium præsumptum ex copula subsequita, vel alia simili causa, ut docuerunt plures congettū à Barb. hic: in provinciis autem ubi Concilium Trident. non obseruantur, hujusmodi matrimonia præsumpta adhuc procedunt.

CAPUT XXXI.

(a) Idem.

SI inter virum & mulierem legitimus consensus interveniat de præsenti, ita quod unus alterum mutuo consensu verbis (b) consuetis expressio recipiat, utroque dicente, Ego te in meam accipio; & Ego te accipio in meum; vel alia (c) verba consensum experimentia de præsenti: sive sit juramentum interpositum, sive non, non licet alteri ad alia vota transire; quod si fecerit, secundum matrimonium de facto contractum (etiam si sit carnalis copula subsequita) (d) separari debet, & primum in sua firmitate manere. Verum si inter ipsos accessit tantummodo promissio de futuro, utroque dicente alteri, Ego te recipiam in meam; & Ego in meum: sive verba similia, si alius mulierem illam per verba de præsenti desponsavit, etiam si inter ipsam & primum, juramentum intervenerit, sicut diximus, de futuro, hujusmodi desponsationis intuitu secundum matrimonium non poterit separari, sed eis est de violatione fidei poenitentia injungenda.

NO-